

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

87. De tribus regulis ad cognoscendam simoniam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

beneficij vel rei spiritualis translatio seu exhibitio: similiter etiã pretij acceptio: vno deficiente, vt dicit Armill. verb. simonia, non realis, sed potius conuentionalis aut mentalis est. Hæ sunt simoniæ species, quas multum antè oculos habere oportet: multum enim inter se differunt, quantum ad pœnam exteriorẽ, vt dicitur postea, quãuis omnes tres ex genere suo, mortalia sint peccata.

De tribus regulis ad cognoscendam simoniam.

CAPVT LXXXVII.

IN particulari nunc oportet tractare, qualiter simonia in singulis spiritualibus committatur; ac antè omnia. quatuor generales regulæ sunt anteponendæ.

Prima fundatur in vno hoc supposito; pecuniã, seu aliquid pecunia æstimabile, posse multis rationibus dari pro re spirituali: Vno modo per modum pretij; altero modo, per modum sustentationis, ipsis ministris rerum spiritualium, seu per modum elemosynæ; tertio modo, per modum oblationis, quæ fit Deo in suo ministro; quarto, per modum liberalitatis, seu spontaneæ donationis & gratitudinis; quinto, per modum laudabilis consuetudinis: nam consuetudines aliquando originẽ habent ex sustentationis ratione, seu ex oblatione; & sic; qui ex tali consuetudine dat temporale pro spirituali, videtur dare per modum oblationis aut elemosynæ.

Hoc supposito, fit prima regula. Numquam simonia committitur, nisi eum temporale datur tamquam pretium pro spirituali. Semper ergo aduertendum est, an intercedat ratio pretij: cum enim datur temporale verè, non vt pretium, tunc ibi simonia non est.

Alteræ regula innititur alteri fundamento, putà, spiritualia se habere in triplici differentia. Quædam sunt pure spiritualia, nullam temporalem mixtionem habentia, vt virtutes supernaturales & potestates, ipsarumque vsus. Quædam sunt mixta ex spirituali & temporali, tamen plus participantia de spirituali, vt sacramenta, in quibus materia intercedit temporalis; similiter sacramentalia; similiter beneficia Ecclesiastica. Quædam sunt etiam mixta, sed plus habent de temporali, vt vasa sacra, templorum loca, officia cantorum & musicorum.

Hoc

Hoc supposito sit secunda regula generalis: pretium dare vel accipere pro quacumq; re harum spirituali, ita ut pretium sit pro spirituali, simonia est. v. g. si ematur calix plaris, quia consecratus est, tunc simonia est.

Tertia regula generalis: cum pretium intercedit pro re spirituali pura, aut plus habente de spirituali, simonia est; nec oportet distinguere, an illud pretium sit pro re, qua temporalis est: nam tota simpliciter censetur spiritualis; unde quocumq; modo & titulo sacramentum, aut beneficium emere simonia est.

Quarta regula: cum pretium intercedit in mixtis plus habentibus de temporali, non est simonia, nisi specialiter ematur pro spiritualitate. Vnde licet pretium accipere, vendere, aut emere calices etiam consecratos, pretio eodem quo emere conueniunt, ac si non essent consecrati; similiter pretio vendere musicum organorum & cantorum officia, & sonare campanas, & alia huiusmodi, dum modo, ut dixi, nihil amplius accipiatur pro parte, qua spiritualitatem quandam habent,

De Simonia in primo & secundo genere rerum spiritualium.

CAPVT LXXXVIII.

Nunc magis in particulari ista tractanda sunt. Ac discussuramus per illa quatuor genera rerum spiritualium, que posuimus, definitionem simoniae explicantes. Cuius quorum primum, dico tria.

Primum est, vendere, aut pretio contractare virtutum supernaturalium vsus, seu operationes, est simonia: v. g. si quis det pecunias pro alterius ieiunio, vel alterius oratione, vel aliquo alio actu virtutis, aut, ut audiat sacrum, & proximum corrigat, & similia. Alijs vijs quam praedictis potest dari pecunia, ut per modum eleemosynae, aut spontaneae donationis aut sustentationis.

Secundum Commutare huiusmodi spiritualia inter se non est simonia, ut, orare pro vno, ut alter ieiunet pro te, & audire confessionem vnus, ut alter audiat tuam, & huiusmodi alia, simonia non sunt. Ista est contra Conrad. 4. dist. 25. ar. 3. Est tamen secundum mentem Soto libr. 9. de iust. quest. 5. in fine, &

ratio